

Motion till riksdagen 2025/26:269

av Josef Fransson (SD)

Kunskapsinhämtning om könskorrigering vård för barn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Socialstyrelsen ska åläggas att inhämta och redovisa information om hur och i vilken omfattning könskorrigering vård för barn bedrivs och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Socialstyrelsen utfärdar nationella riktlinjer för hälso- och sjukvården, som är vägledande för hur vård och behandling bör utföras. Dessa riktlinjer ska baseras på vetenskap och beprövad erfarenhet och syftar till att säkerställa en jämlik och högkvalitativ vård. Det är dock upp till regionerna och den enskilde läkaren att uttolka och värdera dessa riktlinjer.

Socialstyrelsen har under senare år inskräp riktlinjerna för könsbekräftande kirurgi, inklusive gonadektomi (borttagning av könskörtlar, såsom testiklar eller äggstockar). Det finns ingen fast minimiålder för gonadektomi, men ingreppet utförs enligt Socialstyrelsen sällan på personer under 18 år och kräver i sådana fall föräldrarnas samtycke, en omfattande psykosocial bedömning och medicinsk utvärdering.

Riktlinjerna för mastektomi, d.v.s. avlägsnande av bröst, är dock något lösare. Enligt Socialstyrelsens statistikdatabas är det i gruppen 15–19 år i genomsnitt 8,6 flickor per år som genomgår ingreppet för åren 2018–2024, men där antalet ungefär fyrdubblats för åren 2011–2017. Det går tyvärr ej att utläsa hur många av dessa som är under 18 år. Det finns dock ett dokumenterat fall där en flicka så ung som 14 år genomgått mastektomi.

Även behandling med hormoner, så som pubertetsblockerare, är i sammanhanget djupt problematiskt. Inte minst då de hämmar produktionen av östrogen och testosteron vilket under puberteten påverkar utvecklingen av hjärnans struktur och funktion.

Unga personer som söker behandling för könsdysfori kan i regel kopplas till ytterligare psykiatriska diagnoser. Då det är vanligt att dessa diagnoser kan förändras över tid är

det ytterst olämpligt att låta barn ta irreversibla beslut av den här sorten, vilka leder till livslånga konsekvenser. Därför är det högst angeläget att veta hur Socialstyrelsens riktlinjer följs och varför man gjort eventuella avsteg.

Undertecknad menar därför att regeringen ska ålägga Socialstyrelsen att inhämta och redovisa information om hur och i vilken omfattning könskorrigering av barn bedrivs.

Josef Fransson (SD)